

Redactioneel, 10e jaargang, nummer 3, augustus 2005

Het frisse duo Hilbrand Nawijn en Filip Dewinter heeft een denktank opgericht om de multiculturele samenleving te weerstaan. Hun keuze voor Marnix van Sint Aldegonde, dichter van het zeer multiculturele 'Wilhelmus', als patroonheilige, is voor Kitty Nooy aanleiding tot een geschiedenislesje.

De redacteur van het Trouw-katern 'Letter & Geest', Jaffe Vink, geïnterviewd in de eerste Roodkoper van deze jaargang, wordt de les gelezen door Ton Veerkamp, 'bevrijdingstheoloog' in Duitsland. De door Vink gesignaleerde problemen met vooral Marokkaanse medelanders hebben volgens Veerkamp eerder te maken met de door het neoliberalisme veroorzaakte tweedeling en nieuwe armoede dan met de islamitische cultuur van het Rifgebergte.

De nieuwe paus moet net als zijn voorgangers niets hebben van de Latijns-Amerikaanse en andere 'bevrijdingstheologie', constateert Peter Gelauff. Ook het eigen werk Waarden in tijden van ommekeer van Benedictus XVI voorspelt in dat opzicht weinig goeds.

Remi Verwimp, Vlaams priester en geestverwant van Ton Veerkamp, zet kanttekeningen bij de 'soloreligie', naar aanleiding van een artikel van Jan Oegema daarover in Trouw (19 maart 2005). Een bijdrage aan de discussie die in het vorige nummer van Roodkoper is ingezet. Verwimp mist in de soloreligie het element van de gerechtigheid, dat in de bijbel zo'n centrale rol speelt. Oegema is gevraagd om in het volgende nummer te reageren.

Huib Oosterhuis schrijft over de psalmen, die liederen binnen het bijbelse bevrijdingsverhaal. Daarin wordt de God van de gerechtigheid opgevoerd als tegenwicht (en uiteindelijk als 'overwicht') tegen de firma 'Ploert en Schender' die in deze wereld de dienst uitmaakt, van de Egyptische Farao tot en met de Servische Mladic, Karadsic en al die andere massamoordenaars en aanslagplegers. Bouwers van 'prikeldraadhellens', heten ze in een uit het Duits vertaald gedicht van Hilde Domin (geboren 1909). En zij wist nog niets van Guantanamo Bay.

Dat er een tegenwicht moet zijn tegen al die booswichten, lijkt onomstreden. Plato huldigde al de idee van het Goede met een hoofdletter. Maar of dat Goede ook God is en hoe die mag heten, daarover bestaan zeer veel uiteenlopende meningen en grote verwarring. Benedictus XVI lijkt een ander soort God te belijden dan de bevrijdingstheologen. De liberale moslims hangen een andere Allah aan dan de (zelf)moordende fundamentalisten. Het is maar hoe je de bijbel of de Koran leest; en/of: hoe je tegen jezelf en de wereld aankijkt. Over dat alles vindt de lezer hopelijk enige verheldering in deze aflevering van Roodkoper.

Daarnaast maakt die lezer uitgebreid kennis met een aantal vroegchristelijke vrouwen, in aflevering 3 van 'De wording van het christendom' door Alex van Heusden. Maar ook het geloof en de spiritualiteit van een hele serie hedendaagse vrouwen komt aan de orde in een bespreking door Jonneke Bekkenkamp van hun 'Moderne devoties'. Anja Meulenbelt beklimt nog eens de barricaden tegen de rancuneuze visie van S.W.Couwenberg op de sexuele revolutie. En Henk Suè las voor ons de meest recente biografie van Gustav Mahler.

Andere tegenwichten tegen het dagelijks nieuws blijven de dichters; Micha Hamel en Esther Jansma, bijvoorbeeld, en onze eigen Hein Walter, die een beeld van de godin Hestia laat tegenspreken:

Ik ben de haard die eeuwig brandt
het huis waaruit geen mens
zal worden weggestuurd